

عنوان مقاله:

تاثیر حفظ یا توسعه ی قابلیت های ایدئولوژیک ابرقدرت ها در بلوک بندی جهانی قدرت در نظام دوقطبی و نقش آن در سیاست خارجی ایران (۱۹۴۵-۱۹۵۵ میلادی)

محل انتشار:

مجله پژوهشهای سیاسی و بین المللی، دوره 9، شماره 36 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسنده:

خلاصه مقاله:

تاثیر حفظ یا توسعه قابلیت های ایدئولوژیک ابرقدرت ها در بلوک بندی جهانی قدرت در نظام دوقطبی و نقش آن در سیاست خارجی ایران (سال های ۵۵-۱۹۴۵ میلادی) ایوب دروچی [۱]- مالک ذوالقدر [۲]- مهدی خوش خصلی [۳]- اصغر پرتوی [۴] تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۰/۲۱- تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۱۲/۱۴ چکیده: پایان آتش جنگ جهانی دوم و سربرآوردن اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده آمریکا از خاکستر آن، آغاز جنگ سرد و ویژگی های نظام دوقطبی در زمینه های علمی، تکنولوژیک، سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیک، ژئوپولیتیک، ژئواستراتژیک و ...، دهه ۵۵-۱۹۴۵ میلادی را برای سیاست خارجی ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار ساخته است. سوالی که مطرح می شود این است که آیا ایدئولوژی (چه سوسیالیسم و مارکسیسم بلوک شرق و چه کاپیتالیسم و لیبرالیسم بلوک غرب) توانسته بود به عنوان یکی از عوامل و ویژگی های ساختاری نظام دوقطبی، خود را بر سیاست خارجی ایران در سال های ۵۵-۱۳۴۵ میلادی تحمیل کند؟ در پاسخ باید گفت: به نظر می رسد، در بلوک بندی جهانی قدرت، طی بازه زمانی مذکور حفظ یا توسعه قابلیت های ایدئولوژیک ابرقدرت ها به عنوان یکی از عوامل پشتیبان و ویژگی های حمایت کننده ساختاری نظام دو قطبی، نقش قابل توجهی در توازن قوای آنها و بالتبع در سیاست خارجی ایران بازی کرده است. مقاله حاضر در فهم این مطلب از دیدگاه تئوری نواقع گرای (واقع گرایی ساختاری) کنت نیل والتز بهره برده است که هر چند قدرت را مهم ترین عامل در حفظ موازنه نیروها تلقی می کند و نیروی نظامی را مهم ترین عنصر این قدرت می داند، لکن، توزیع توانمندی ها و قابلیت ها را صرفاً در امور نظامی نمی داند و آن را به سایر مقولاتی از جمله قابلیت های علمی، تکنولوژیک، سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیک، ژئوپولیتیک، ژئواستراتژیک و ... نیز تسری می بخشد وازگان کلیدی: ایدئولوژی، نظام دوقطبی، جنگ سرد، سیاست خارجی ایران، نواقع گرایی [۱]- دانشجوی دکتری علوم سیاسی، مسائل ایران، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران [۲]- استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران: نویسنده مسئول [۳]- استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران [۴]- استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

کلمات کلیدی:

ایدئولوژی، نظام دوقطبی، جنگ سرد، سیاست خارجی ایران، نواقع گرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1887929>

